

TE ARRÜ' (TAZARRÜ') () (1)

Te arrü' (), ar' () kökünden gelir. ar' () sağmak (deveyi, ineği veya koyunu sağmak) demektir.

memesi büyük koyun) danlamındadır.

arî'

aynı zamanda diken anlamına da gelir. İşte

ar'

kökünden

tefa'ul

vezni olan

te arrü'

küçülerek yalvarıp yakarmak, duâ etmek anlamına gelir.

"55- Rabbinize yalvararak ve gizlice du'â edin, çünkü O, haddi aşanları sevmez. 56- Yeryüzü düzeltildikten sonra onda bozgunculuk yapmayın, korkarak ve umarak O'na du'â edin. Muhakkak ki Allâh'ın rahmeti, iyilik edenlere yakındır." (A'râf: 39/55-56)

Bu âyet, Allah'a boyun eğerek duâ etmeyi emrediyor, duânın âdâbını öğretiyor. Kulun ihtiyacını Allah'a arz etmesi olan duâ, ibadetlerin özüdür. Allah, insanın içinden geçen her şeyi bilir. O'nun huzurunda bağırp çağırmaya gerek yoktur. Allah'a huşu' (saygı) ile duâ edilir. Nutuk atar gibi bağırp çağırmak, emreder gibi istemek haddi aşmaktır, saygısızlıktır. *"Allah haddi aşanları sevmez."* Âyetin sonu, bağırp çağırarak yapılan saygısızca duâların, Allah katında sevilmediği anlamını taşır.

Demek Kur'ân'ın indiği devirde de riyâkâr, insanlara beğendirmek için yapay olarak bağırp çağırın duâcılar vardı. Şimdi de aynı şeyi, bazı hoca taslakları, radyo ve televizyon ekranlarına kurulan mevlidciler yapmaktadırlar. Bunların bağırtı, çağırtiları, duânın âdâbına aykırıdır. Ebû Mûsâ'l-Eş'ârî şöyle diyor:

"Biz Allah'ın Elçisi (s.a.v.) ile bir gazâda idik. İnsanlar yüksek sesle tekbir getirmeğe başladılar. Allah'ın Elçisi:

Ey insanlar, kendinize acıyınız, siz sağıra veya burada olmayana çağırılmıyorsunuz. Siz işiten, yakın ve sizinle beraber olana çağırıyorsunuz, buyurdu" (Buhârî, Tevhîd: 9; Meğâzî: 38, Kader: 7; Müslim, Zikir: 44, 45).

39/56'ncı âyette yeryüzü düzeldikten sonra onda bozgunculuk yapılmaması, korkarak ve umarak Allah'a duâ edilmesi emrediliyor ve Allah'ın rahmetinin iyilere yakın olduğu vurgulanıyor. Düzelmış olan yeryüzünü bozmak, esasında dünyanın bozuk olduğu anlamını taşımaz. Dünyâ güzel ve mükemmel yaratılmıştı. Ama insanlar onu bozdular, Allah'ın kanunlarına aykırı davrandılar, yeryüzünde bozgunculuk yaptılar. İnsanların müdâheleleri, kötü davranışları yüzünden dünyâda düzen bozuldu. Peygamberler düzeni kurmağa çalıştılar. Son peygamber gelip İlâhî düzeni hâkim kıldı. Zulüm çekildi, ahlâksızlık can çekiştirmeğe başladı.

(devamı yarın..)